

PAPA FRANCESC
AUDIÈNCIA GENERAL

Dimecres, 28 de setembre de 2016

31. El perdó a la creu (cf. Lc 23,39-43)

Benvolguts germans i germanes, bon dia!

Les paraules pronunciades per Jesús durant la seva Passió troben la culminació en el perdó. Jesús perdona: «Pare, perdona'ls, que no saben el que fan» (Lc 23,34). No són només paraules, perquè es converteixen en un acte concret en el perdó ofert al «bon lladre», que era al seu costat. Sant Lluc parla de dos malfactors crucificats amb Jesús, els quals s'adrecen a ell amb actituds oposades.

El primer l'insulta, com l'insultava tota la gent, com ho fan les autoritats del poble, però aquest pobre home, mogut per la desesperació diu: «No ets tu el Messies? Doncs salva't a tu mateix i a nosaltres!» (Lc 23,39). Aquest crit testimonia l'angoixa de l'home davant el misteri de la mort i la tràgica consciència que només Déu pot ser la resposta alliberadora: per això és impensable que el Messies, l'enviat de Déu, pugui ser a la creu sense fer res per salvar-se. I no ho entenien. No entenien el misteri del sacrifici de Jesús. I en canvi Jesús ens ha salvat quedant-se a la creu. Tots nosaltres sabem que no és fàcil «quedar-se a la creu», a les nostres petites creus de cada dia. Ell, en aquesta gran creu, en aquest gran sofriment, s'hi ha quedat i allí ens ha salvat; allí ens ha mostrat la seva omnipotència i allí ens ha perdonat. Allí es compleix la seva donació d'amor i brolla per sempre la nostra salvació. Morint a la creu, innocent entre dos criminals, ell dóna testimoni que la salvació de Déu pot arribar a qualsevol home en qualsevol condició, també la més negativa i dolorosa. La salvació de Déu és per a tots, ningú no en queda exclòs. És oferta a tots. Per això el Jubileu és temps de gràcia i de misericòrdia per a tots, bons i dolents, els que tenen bona salut i els que pateixen. Recordeu aquella paràbola que Jesús explica sobre la festa del casament d'un fill d'un poderós de la terra: quan els convidats no hi han volgut anar, diu als seus servidors: «Aneu, doncs, a les cruïlles dels camins i convideu a les noces tothom que trobeu» (Mt 22,9). Tots som cridats: bons i dolents. L'Església no és només per als bons o per a aquells que semblen bons o es pensen que són bons; l'Església és per a tots, i també preferentment per als dolents, perquè l'Església és misericòrdia. I aquest temps de gràcia i de misericòrdia ens fa recordar que no hi ha res que ens pugui separar de l'amor de Crist! (cf. Rm 8,39). Al qui viu prostrat en un llit d'hospital, al qui viu tancat en una presó, a tots aquells que es troben atrapats en les guerres, jo us dic: «Mireu el Crucificat; Déu és amb vosaltres, es queda amb vosaltres a la creu i s'ofereix a tots com a salvador de tots nosaltres.» A vosaltres que patiu tant us dic: «Jesús està crucificat per vosaltres, per nosaltres, per tots. Deixeu que la força de l'Evangeli penetri en el vostre cor i us consoli, us doni esperança i la certesa íntima que ningú no queda exclòs del seu perdó.» I vosaltres podeu preguntar-me: «Però, Pare, digueu-me, el qui ha fet les coses més dolentes a la vida, pot ser perdonat?» «Sí! Sí, ningú no queda exclòs del perdó de Déu. Només cal que s'apropi penedit a Jesús i amb el desig de ser abraçat per ell.»

Aquest era el primer malfactor. L'altre és l'anomenat «bon lladre». Les seves paraules són un model meravellós de penediment, una catequesi enfocada a aprendre a demanar perdó a Jesús. Primer, ell s'adreça al seu company: «Tu tampoc no tens temor de Déu, tu que sofreixes la mateixa pena?» (Lc 23,40). Així posa de relleu el punt de partença

del penediment: el temor de Déu. Però no la por de Déu, no: el temor filial de Déu, que no és por, sinó el respecte que devem a Déu perquè ell és Déu. És un respecte filial perquè ell és Pare. El bon lladre reclama l'actitud fonamental que porta a la confiança en Déu: la consciència de la seva omnipotència i de la seva bondat infinita. És aquest respecte confiat que ajuda a deixar espai a Déu i a confiar en la seva misericòrdia.

Després, el bon lladre declara la innocència de Jesús i confessa obertament la seva culpa: «I nosaltres la sofrim justament, perquè rebem el que mereixen els nostres actes. Aquest, en canvi, no ha fet res de mal.» (Lc 23,41). Per tant Jesús és allí, a la creu, per estar amb els culpables: gràcies a aquesta proximitat, ell els ofereix la salvació. Allò que és escàndol per als que manen i per al primer lladre, per a aquells que eren allí i es burlaven de Jesús, és en canvi el fonament de la seva fe. I així el bon lladre esdevé testimoni de la gràcia; ha esdevingut l'impensable: Déu m'ha estimat tant que ha mort a la creu per mi. La mateixa fe d'aquest home és fruit de la gràcia de Crist: els seus ulls contemplen en el Crucificat l'amor de Déu per ell, pobre pecador. És veritat, era lladre, era un lladre, havia robat tota la vida. Però a la fi, penedit del que havia fet, mirant Jesús tan bo i misericordiós, va aconseguir robar-se el cel: és un bon lladre, aquest!

El bon lladre, finalment, s'adreça directament a Jesús demanant-li ajut: «Jesús, recorda't de mi quan arribis al teu regne» (Lc 23,42). L'anomena pel seu nom, «Jesús», amb confiança, i així confessa allò que el nom significa: «El Senyor salva»: això significa el nom «Jesús». Aquell home demana a Jesús que es recordi d'ell. Quina tendresa en aquesta expressió, quanta humanitat! És la necessitat de l'ésser humà de no ser abandonat, de tenir Déu sempre a prop. D'aquesta manera un condemnat a mort esdevé model del cristià que confia en Jesús. Un condemnat a mort és un model per a nosaltres, un model per a un home, per a un cristià que confia en Jesús; i també model de l'Església que en la litúrgia tantes vegades invoca el Senyor dient: «Recorda... Recorda el teu amor...»

Malgrat que el bon lladre parla en futur: «Quan arribis al teu regne», la resposta de Jesús no es fa esperar; parla en present: «Avui seràs amb mi al paradís» (v. 43). A la creu, la salvació de Crist arriba al clímax, i la promesa al bon lladre revela el compliment de la seva missió: això és salvar els pecadors. A l'inici del seu ministeri, a la sinagoga de Natzaret, Jesús havia proclamat «als captius la llibertat» (Lc 4,18); a Jericó, a la casa del pecador públic Zaqueu, havia declarat que «el Fill de l'home» —és a dir ell— «ha vingut a buscar i salvar allò que s'havia perdut» (Lc 19,9). A la creu, l'últim acte confirma la realització d'aquest signi salvador. Des de l'inici fins al final ell s'ha revelat misericòrdia, s'ha revelat encarnació definitiva i irrepetible de l'amor del Pare. Jesús és realment el rostre de la misericòrdia del Pare. I el bon lladre l'ha anomenat pel nom: «Jesús.» És una invocació breu, i tots nosaltres podem fer-la durant el dia moltes vegades: «Jesús.» «Jesús», senzillament. Feu-la així durant tot el dia.

Traducció inicial de Josep M. Torrents per a *Catalunya Religió*, revisada